

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Konferencja Zadrzewienia śródpolne dla ochrony bioróżnorodności i klimatu 16 października 2017r.

**Planowane kierunki finansowania oraz dobre przykłady działań w zakresie
ochrony bioróżnorodności finansowane przez Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu**

Narodowy Fundusz Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wydarzenie jest realizowane w ramach projektu „Zadrzewienia śródpolne dla ochrony bioróżnorodności i klimatu” finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

WFOŚiGW w Poznaniu

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest instytucją, powołaną na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska, finansującą przedsięwzięcia związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska.

WFOŚiGW posiada status **samorządowej osoby prawnej**.

Strategia Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025 r.

„Strategia Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025 r.” precyzuje kierunki, zakres, formy i skalę pomocy finansowej, wpisane w strategię rozwoju i potrzeby regionu, jak również określa kierunki i szanse na przejęcie nowych obowiązków w tym zakresie.

Fundusz jest jedynym podmiotem w regionie finansującym przedsięwzięcia pro środowiskowe na taką skalę, z tak dogodnymi warunkami udzielanej pomocy (najniższe oprocentowanie, korzystny okres spłaty, brak prowizji, sposobność finansowania dotacyjnego dużej części zadań) oraz oferującego nowe produkty.

Zasoby przyrodnicze Wielkopolski

Wielkopolska to region o cennych obszarach przyrodniczych: 31,6 % powierzchni województwa objęte jest krajowymi formami ochrony przyrody. Na terenie województwa znajdują się 2 parki narodowe, 98 rezerwatów przyrody, 13 parków krajobrazowych, 33 obszary chronionego krajobrazu. Ochrona obszarowa obejmuje również 213 użytków ekologicznych, 3 zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, 3 819 pomników przyrody, a także strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową.

W ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Obszarów Natura 2000 na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 77 obszarów, w tym 19 obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz 58 specjalnych obszarów ochrony siedlisk.

Wsparcie finansowe ze środków WFOŚiGW w Poznaniu w okresie obowiązywania Strategii zostało podzielone na Priorytety określające obszary wsparcia

Priorytet IV: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów.

- **WFOŚiGW w Poznaniu widzi konieczność silnego wsparcia dla procesów czynnej ochrony przyrody** na terenach prawnie chronionych, zgodnie z zapisami planów ich ochrony lub planów zadań ochronnych oraz sporządzanie i wdrażanie planów ochrony lub planów zadań ochronnych.
- Wsparcie finansowe dla zachowania różnorodności biologicznej jest potrzebne także na obszarach nie objętych formami ochrony, a pełniących ważną rolę w systemie korytarzy ekologicznych i obszarowych form ochrony.

Strategia Działania WFOŚiGW w Poznaniu na lata 2017-2020
z perspektywą do 2025 r.

Priorytet IV: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów.

- Wsparciem Funduszu w tym obszarze są **objęte projekty ochrony obszarowej, siedliskowej oraz gatunkowej**. Finansowane są działania na rzecz utrzymania i odbudowy populacji zagrożonych i zanikających rodzimych gatunków flory i fauny.
- Fundusz obejmie finansowaniem także **tworzenie i uzupełnianie zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie rolniczym**, a także ochronę i rewaloryzację parków zabytkowych.

Strategia Działania WFOŚiGW na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025r.

Priorytet IV: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów.

- W tym obszarze finansowaniu mogą być również projekty związane z odbudową zdegradowanych obszarów leśnych, nieleśnych i wodnych, a także związane z odbudową zdegradowanych obszarów wodno-błotnych, istotnych z punktu widzenia ochrony przyrody.

WFOŚiGW w Poznaniu

Finansowanie zadań proekologicznych odbywa się na podstawie **Listy Przedsięwzięć Priorytetowych** i obejmuje zagadnienia:

- A Ochrony wód i gospodarki wodnej
- B Ochrony powietrza
- C Ochrony powierzchni ziemi i zagospodarowania odpadów zgodnie z Planami Gospodarki Odpadami
- D Ochrony przyrody**
- E Edukacji ekologicznej

WFOŚiGW w Poznaniu

Przedsięwzięcia priorytetowe na rok 2018 – **ochrona przyrody-** **priorytet D:**

D1. Czynna **ochrona przyrody na terenach prawnie chronionych** z uwzględnieniem zachowania różnorodności biologicznej zgodnie z zapisami planów ich ochrony lub planów zadań ochronnych oraz sporządzanie i wdrażanie planów ochrony lub planów zadań ochronnych.

D2. Przyrodnicza rewaloryzacja parków i ogrodów zabytkowych.

D3. Tworzenie i uzupełnianie zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie rolniczym.

D4. Działania na rzecz utrzymania i odbudowy populacji zagrożonych i zanikających rodzimych gatunków flory i fauny.

WFOŚiGW w Poznaniu

Środki statutowe – krajowe:

1. pożyczki – częściowo umarzalne i zwrotne,
2. **dotacje,**
3. przekazywane środki – PJB,
4. dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki oraz dopłaty do kapitału – dla przedsiębiorców.

Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu

§ 16

1. Fundusz, w przypadkach uzasadnionych względami polityki ekologicznej województwa, może przyznawać dotacje, zgodnie z uchwalonym planem działalności, listą przedsięwzięć priorytetowych i kryteriami wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu.

Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu

§ 16

2. Dotacje mogą być udzielone na:

- 1) edukację ekologiczną,
- 2) monitoring środowiska,
- 3) **ochronę i kształtowanie przyrody,**
- 4) **ochronę lasów,**
- 5) ochronę przed powodzią i małą retencją,
- 6) zapobieganie i likwidację skutków poważnych awarii,

Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu

§ 16

Dotacje mogą być udzielone na (cd.):

- 7) **opracowanie i sporządzanie ekspertyz wdrożeniowych, badań naukowych oraz wymaganych ustawowo planów i programów o statusie wojewódzkim, a także wspomaganie realizacji tych programów i planów,**
- 8) wydatki na nabywanie, utrzymanie, obsługę i zabezpieczenie specjalistycznego sprzętu i urządzeń technicznych, służących wykonywaniu działań na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 9) profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska,
- 10) przedsięwzięcia inwestycyjne w obiektach ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty, szkolnictwa wyższego, kultury, kultury fizycznej i turystyki, straży pożarnej, realizowane w szczególności przez: podmioty prawne związków wyznaniowych, organizacje pożytku publicznego, państwowe lub samorządowe instytucje: służby zdrowia, opieki społecznej, oświaty, szkolnictwa wyższego, kultury, jednostki samorządu terytorialnego, jednostki organizacyjne straży pożarnej.

Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu na rok 2017

§ 16

Dotacje mogą być udzielone na (cd.):

- 11) przedsięwzięcia związane z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu i wyrobów zawierających azbest realizowane przez Powiaty oraz związki jednostek samorządu terytorialnego w ramach „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”,
- 12) pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem obowiązków nałożonych na organizatora kąpielisk, zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 469 ze zmianami).

Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu

§ 16

5. Przedsięwzięcia inwestycyjne mogą być dofinansowane w formie **dotacji** do 50% wartości kosztów kwalifikowanych, **a pozostałe przedsięwzięcia do 95% wartości kosztów kwalifikowanych** w zależności od wysokości środków pozostających w dyspozycji Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 8.

Za przedsięwzięcie inwestycyjne uważa się przedsięwzięcie z dziedziny ochrony wód, gospodarki wodnej, ochrony atmosfery, ochrony przed hałasem oraz ochrony ziemi z wyłączeniem przedsięwzięć związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

6. Prawne zabezpieczenie dotacji stanowi weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową (nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych oraz dotacji do kwoty 10 000,00 zł).

Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu

§ 16

7. Kwota dotacji niewykorzystana do dnia **31 grudnia** danego roku, jeżeli z umowy nie wynika inaczej, nie przechodzi do realizacji w roku następnym.
8. W przypadku braku możliwości dofinansowania przedsięwzięcia w formie dotacji, o której mowa w ust. 5, Fundusz może na to przedsięwzięcie udzielić pożyczki umarzalnej do wysokości 40%, na warunkach określonych w niniejszych „Zasadach...”.

Regulamin naboru wniosków w 2017 r. na przedsięwzięcia w zakresie Ochrony i kształtowania przyrody

Koszty kwalifikowane- czyli o co można wnioskować i co może dofinansować Fundusz?

Fundusz finansuje koszty przedsięwzięcia wynikające z zatwierzonego harmonogramu rzeczowo – finansowego, poniesione (zapłacone) po dacie złożenia wniosku o udzielenie pomocy finansowej ze środków Funduszu.

Za **koszty kwalifikowane** realizowanych przedsięwzięć z zakresu **ochrony i kształtowania przyrody** uznawane są w szczególności:

- Prace pielęgnacyjne drzew i krzewów, polegające na przeprowadzeniu cięć: sanitarnych, prześwietlających, technicznych i redukcja korony,
- Założenie wiązań dynamicznych i podpór w koronach drzew,
- Usunięcie drzew i krzewów w ramach zabiegów pielęgnacyjnych (zgoda na wycinkę – jeśli dotyczy),

Regulamin naboru wniosków w 2017r. na przedsięwzięcia w zakresie Ochrony i kształtowania przyrody

Koszty kwalifikowane- czyli o co można wnioskować i co może dofinansować Fundusz?

Za **koszty kwalifikowane** realizowanych przedsięwzięć z zakresu ochrony i kształtowania przyrody (cd.):

- **Przygotowanie gruntu pod nasadzenia,**
- **Nasadzenia drzew i krzewów oraz roślin wieloletnich,**
- **Zakup sadzonek drzew i krzewów (kwalifikowany materiał szkółkarski z wyjątkiem bożodrzewia gruczołkowatego wraz z palikami, osłonkami itd.) roślin wieloletnich. Fundusz nie finansuje przeprowadzenia pielęgnacji tj. podlewania, wykaszania chwastów.**
- **Poprawa warunków bytowych zwierząt wolnożyjących (dzikich) oraz w ośrodkach leśnych, doświadczalnych (np. budowa, modernizacja boksów, wolier, wybiegów, zagród itp.) ,**
- **Opieka weterynaryjna dla zwierząt – do 20 % wartości usługi,**

Regulamin naboru wniosków w 2017r. na przedsięwzięcia w zakresie Ochrony i kształtowania przyrody

Koszty kwalifikowane- czyli o co można wnioskować i co może dofinansować Fundusz?

- **Czynna ochrona roślin, zwierząt zagrożonych i zanikających (restytucja i reintrodukcja gatunku), np.:**
 - budowa lub zakup platform gniazdowych, gniazd,
 - urządzenia do podchowu, wylęgu narybku,
 - zarybianie jezior materiałem zarybieniowym,
 - zakup narybku, tarlaków, kuropatw, zajęcy itp.,
 - zakup budek lęgowych,
 - budowa podestów i kładek dla zwierząt,
 - zabiegi zwalczające szkodniki (np. iniekcje, założenie opasek, opryski),
 - odtworzenie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, zniszczonych w wyniku klęsk żywiołowych lub katastrof naturalnych,

Regulamin naboru wniosków w 2017r. na przedsięwzięcia w zakresie Ochrony i kształtowania przyrody

Koszty kwalifikowane- czyli o co można wnioskować i co może dofinansować Fundusz? – cd.

- koszty prac związanych z prowadzeniem monitoringu w zakresie oceny realizowanych zadań będą kwalifikowane wyłącznie w ramach przedsięwzięć z zakresu czynnej ochrony gatunków i siedlisk, jako ich integralny element.
- Inne nie wymienione wyżej koszty, które Zarząd Funduszu uzna za uzasadnione, celowe i niezbędne do realizacji przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcia dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Poznaniu w latach 2015-2017

- Powiat Jarociński - Wykonanie nasadzeń na terenie zabytkowego parku w Kotlinie.
- Aktywna ochrona bociana białego na terenie Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego i Obszaru Chronionego Krajobrazu „Szwajcaria Żerkowska” (zakres dofinansowania - kontrola kondycji około 60 piskląt bociana białego, kontrola i pielęgnacja około 20 gniazd, doraźna pomoc zranionym rannym, kontuzjowanym, niesprawnym ptakom).

Przedsięwzięcia dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Poznaniu w latach 2015-2017

- Polski Związek Wędkarski Okręg w Poznaniu - Modernizacja ośrodka zarybieniowego PZW w Zaborówcu w celu poprawy efektywności wylęgu i podchowu materiału zarybieniowego zanikających gatunków; Lipień pospolity, Sielawa europejska i Karaś pospolity.
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu - Restytucja i reintrodukcja suma europejskiego w wybranych jeziorach Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego realizowana przez Zakład Doświadczalny Technologii Produkcji Pasz i Akwakultury w Muchocinie.

Przedsięwzięcia dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Poznaniu w latach 2015-2017

- Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej - Rewaloryzacja zabytkowego parku w Zespole Pałacowo-Parkowym w Lewkowie - oddziale Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej w Kaliszu.
- Wielkopolski Park Narodowy - Zakup materiału zarybieniowego na potrzeby realizacji zadań ochronnych na jeziorach Wielkopolskiego Parku Narodowego.
- Koła Łowieckie z terenu Wielkopolski - Reintrodukcja kuropatwy oraz zajęcia na terenach polnych dzierzawionych przez Koła Łowieckie jako czynnik wzbogacenia ekosystemów polnych województwa Wielkopolskiego.

Przedsięwzięcia dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Poznaniu w latach 2015-2017

- Gmina Czempień - Wzbogacenie krajobrazu rolniczego poprzez nasadzenia drzew w Starym Tarnowie.
- Gminy Wolsztyn, Dominowo, Powidz, Łobżenica i in. - Nasadzenia drzew przy drogach gminnych.
- Gmina Jarocin - Przyrodnicza rewaloryzacja założenia pałacowo-parkowego w Jarocinie.
- Miasto Poznań - Przyrodnicza rewaloryzacja parku Sołackiego.
- Gmina Kiszkowo - Rewaloryzacja parku w Łagiewnikach Kościelnych.

Przedsięwzięcia dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Poznaniu w latach 2015-2017

- Fundusz w roku 2016 wprowadził 2 nabory wniosków jako pilotażowe programy w zakresie zwalczania Barszczu Sosnowskiego oraz ochrony pszczół. W roku 2017 programy te były kontynuowane i cieszyły się zainteresowaniem Wnioskodawców.
- WFOŚiGW w Poznaniu zawarł umowy o dofinansowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony bioróżnorodności:
 - rok 2015 - 49 szt. na kwotę – 1 969 tys. zł.
 - rok 2016 - 73 szt. na ogólna kwotę 2 642 tys. zł – w tym:
 - 14szt. - zwalczanie Barszczu Sosnowskiego na kwotę – 442,3tys. zł
 - 18 szt. - ochrona pszczół na kwotę – 440,1tys. zł
 - I półrocze 2017 roku – 36szt. – na kwotę 920,9 tys. zł

Dziękuję za uwagę i zapraszam do współpracy

Krystyna Aleksandrak
Kierownik działu DIW i DPU

